

Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, ἀναγνωρίζεται τῆς μεγάλης ἐκπολιτιστικῆς δραστηριότητος καὶ ἰδίως τῆς ἀγνώστου ἀριστοτελικῆς ἐκπαίδευσης τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων, ἥρξαντο ἐν τῇ κατ' ἰδίαν σπουδῇ καὶ μελέτῃ αὐτῶν καὶ ἡ εισαγωγὴ τῆς διδασκαλίας καὶ ἐμπειρίας αὐτῶν, ὡς κριτῶν τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους μαθημάτων, ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἀπαντήροις τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι καὶ Γερμανίᾳ Πανεπιστημίου καὶ Γυμνασίου. Ἐκότες ἡ διδασκαλία ἀπορροῶν τῶν ἀρχαίων τούτων γλωσσῶν καὶ ἡ δι' αὐτῆς γνώσις τοῦ τε θεωρίου καὶ ἱστορικοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων ἀποτέλεσε καὶ ἀποτελεῖ παρὰ τοὺς πλείους τῶν τῆς Δύσεως ἔθνων τὸν κυριώτατον παράγοντα τῶν ἐν τῇ ἑσθῇ, καὶ ἱστορικῇ παιδείᾳ ἀγαθῶν. Ἐκότες ἔλπομεν πανταχόρ τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν αὐτῇ ἑστὶ τῇ Ρωσίᾳ αὐτοκράτειν τὴν πρὸς τὰ ἀθέτητα ἑλκύνει νομιματὰ τιμὴν καὶ ἀγάπην καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν κατήχοντες ἐν τῇ ἐκπαίδευσίσι σπουδαίαν καὶ ἐντυμὸν βίον. Ἐκότες τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἐθωρώθησαν ἀπαρίττητον στοιχείον καὶ ἀρχὴν τῆς διανοητικῆς καὶ κηρῆς μαθημάτων παντὸς ἐμπειροῦ καὶ ἐκέρχῃ μετρί τοῦ ὁρμήλου ἐπιπόνου πολιτικοῦ βίου ἀνδρῶν. Καὶ οὕτως πάντες σχεδὸν οἱ μεγάλοι τῆς Εὐρώπης ἄνδρες, οἱ καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ ἀνοήστῃ καὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμῃς καὶ ταῖς τέχναις διατρέφοντες, ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐκτενέστερον, ὥστε τὰ διαγοῦσται γράμματα τῆς καλλιέργειας πατρὸς τῆς Ἑλληνικῆς σφίγγος ἐκπαίδευσαν, ἐν τῇ ἐμφυλίᾳ μελέτῃ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων κατὰ τῆς ἁρᾶς τῆς σχολῆς ἐντρυφώσαν. Τυφρὴν καὶ τροφὴν ἐνδοτέων ἡρώων οἱ μέγας ἀπόστολος τῆς τῶν λαῶν ἐλευθερίας Πλάτωνος τὸν ἀνέγνωσαν τοῦ βισσάντου Ὀμήρου καὶ τοῦ βαθυγνώστου Θεοκρίτου, οὕτως τὰ πικρὰ ἀδρᾶ νοήματα καὶ τὰς ὁρμὰς καὶ ἀδυσχεστάτους πολιτικὰς ὑψηλὰς ἀπελαμύνει ἐλευθεριστατοὺς φιλέλκην, κρήσων αὐτῶν ἀπαρίττητον ἐνδοτέων τὰ κενὰ πρακτικῶν. Ἐπιλείπει μετ' οὗ χρόνου, ἐν ὁλίκοις καὶ καταρτίσθαι τοῦ ἀπειροπληθέως τῆς Ἑσπερίας Ἑλληνικότητος, ὅν ἡ δυνάμις καὶ ἡ ψυχὴ ἑτέρου περὶ πολλοῦ ἀπὸ τῶν ἐκείνων τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων λειψάνων, ἐν οἷς εἰς